

РЕПУБИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА АГРОМЕТЕОРОЛОГИЈУ

Београд, Кнеза Вишеслава 66, тел./факс: 011/2542-687; e-mail: agromet@hidmet.sr.gov.yu;

АГРОМЕТЕОРОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА У РХМЗ СРБИЈЕ

Агрометеоролошка истраживања заузимају значајно место у делокругу Агрометеоролошког одељења РХМЗ Србије. Поље истраживања у агрометеорологији је веома широко, истраживачки рад у Одељењу односи се само на део значајних тема из ове области. Ради се о истраживањима која имају примењени карактер и која су заснована на богатој документацији којом располаже хидрометеоролошка служба. Ова документација обухвата дугогодишње низове метеоролошких, агрометеоролошких и биолошких података и вредности изведенih параметара који имају примену у пољопривреди. Актуелна истраживања у Агрометеоролошком Одељењу односе се на:

АГРОКЛИМАТСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ И ЊЕГОВЕ ПРОМЕНЕ. Проучавање агроклиматског потенцијала територије Србије, као и праћење и процена његових промена спадају међу најважније задатке агрометеоролошке службе. **Агроклиматске подлоге** добијене изучавањем топлотних услова у приземном слоју ваздуха и површинском слоју земљишта, услова влажности (односа између количине падавина, испаравања и влажности земљишта), Сунчевог зрачења итд. су основа за организацију успешне пољопривредне производње уз истовремено рационално коришћење и очување природних ресурса. Овакве подлоге су скупови вредности агроклиматских параметара и индекса који у суштини представљају квантитативно изражене потребе пољопривредних култура за одређеним климатским условима. Вредности параметара који се користе за процењивање агроклиматских ресурса добијају се обрадом вишегодишњих низова података и то, најчешће, за вегетациони период и његове делове. Такође, располагање информацијама о **променама агроклиматског потенцијала** у будућности је предуслов за остваривање стабилног раста пољопривредне производње. Овакве процене дате на основу сазнања о колебањима и променама клима заједно са резултатима праћења других са тиме повезаних процеса (ерозија, закишавање и салинизација земљишта, итд.) представљају основу за припрему мера и техника, као и економске и технолошке основе за прилагођавање пољопривредних система. То се у првом реду односи на измене у начину коришћења пољопривредног земљишта, селекцију биљних врста и сортимента, унапређење агротехнике и припрему одговарајуће инфраструктуре (нпр. изградњу система за наводњавање) за измене климатских услова.

МЕТЕОРОЛОШКЕ ПОЈАВЕ КОЈЕ СУ ШТЕТНЕ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ. Изучавање климатских екстрема, посебно штетних метеоролошких појава од велике је важности за пољопривреду. Пољопривредна производња је, по правилу, добро прилагођена просечним климатским условима и умерена колебања ових услова немају значајнијег утицаја на њу. Међутим, у екстремним условима, могућности пољопривредних система да се прилагоде радикално се смањују, а негативне последице у националној економији су неизбежне. У Агрометеоролошком одељењу спроводе се истраживања неких од метеоролошких појава које у пољопривреди Србије проузрокују највеће штете, као што су **суша** и **пролећни мразеви**.

УНАПРЕЂЕЊЕ МЕТОДА И ПОСТУПАКА ОПЕРАТИВНЕ АГРОМЕТЕОРОЛОГИЈЕ. Извршавање и унапређење оперативних функција Одељења подразумева и обављање одређених методолошких и истраживачких послова, као што су тестирање и прилагођавање **модела биљка/време** и унапређење разноврсних метода и поступака оперативне агрометеорологије (методе за контролу и обраду података, анализу резултата, начини презентације и дистрибуције продуката и сл.)

СПРОВОЂЕЊЕ АГРОМЕТОЛОШКИХ ОГЛЕДА. На лизиметарској станици РХМЗ Београд-Кошутњак редовно се спроводе агрометеоролошки огледи, који представљају основу за **проучавање основних компоненти водног биланса значајних пољопривредних култура** и тестирање рачунских метода и модела за прорачун ових компоненти на основу метеоролошких података.